

Klima i Lima: Danske NGOer efterlyser mere ambition og hastighed i FN klimaforhandlingerne i Peru – Danmark har nøglerolle

Brug for større hastighed og ambition i forhandlingerne – ministre må sikre det – Danmark i nøglerolle

FN klimaforhandlingsmødet i Peru COP20 er nu gået ind i den anden og afgørende uge. Fra i dag deltager ministre fra hele verden, inklusive den danske klima- og energiminister, i forhandlingerne. Og der er god brug for ministrenes deltagelse, for selv om stemningen er forholdsvis konstruktiv, går forhandlingerne alt for langsomt, mener de deltagende danske miljø- og udviklingsorganisationer.

”Det haster med at nå resultater her i Peru. Som videnskaben for nyligt viste på IPCC mødet i København, er det nu, vi skal handle, hvis vi skal undgå de farligste klimaændringer. Med kun et år til ny global klimaaftale skal indgås i Paris, viser landene alt for lidt ambition og hastighed i forhandlingerne her” siger Troels Dam Christensen, koordinator for NGO-netværket 92-gruppen fra forhandlingerne i Peru. ”Nu hvor ministrene ankommer, må de løfte ambitionsniveauet og vise politisk vilje. Vi håber, at den danske klima- og energiminister Rasmus Helveg Petersen vil være med til at sikre, at det sker” tilføjer Troels Dam Christensen, og henviser til, at Danmark har mulighed for at spille en nøglerolle i forhandlingerne.

Uenighed om form på nye mål risikerer at fjerne mulighed for at øge ambitionsniveauet

Landene har tidligere aftalt, at de senest i marts 2015 skal melde, hvilke forpligtelser de umiddelbart forventer at kunne påtage sig i den nye klimaaftale. På klimamødet i Peru skal landene derfor beslutte, hvordan og i hvilken form denne indmelding skal ske. ”Det er afgørende, at landenes nye mål meldes på en måde, så de kan sammenlignes og sammenholdes med, hvor langt de bringer os i forhold til målet om at holde de globale temperaturstigninger under de kritiske 2 grader” udtaler Søren Dyck-Madsen fra Det Økologiske Råd. ”Men landene er her så splittede, at der er risiko for, at vi ikke når at få tilstrækkelige kriterier for dette og det vil gøre det svært at sammenligne målene og dermed lægge det nødvendige pres på landene for at øge deres klimamål før Paris”.

De rige lande, herunder EU, vil ikke sætte mål for klimastøtten til de fattigste og mest sårbare lande

Hvis det skal lykkes ulandene at nedbringe klimaudslippet og tilpasse sig klimaændringerne, må de rige lande yde støtte til denne omstilling. Det er også, hvad der tidligere er aftalt, men de rige lande, herunder EU, vil ikke i sætte konkrete mål for dette. ”Hvis den nødvendige globale klimaindsats skal nås, må de rige lande leve op til deres ansvar og hjælpe de fattige og sårbare lande med at modvirke og tilpasse sig klimaændringerne,” siger Mattias Søderberg fra Folkekirkens Nødhjælp. ”Men her på mødet i Peru vil de rige lande inklusive EU fortsat ikke sætte klare mål for dette.” ”De rige lande prøver også at nedprioritere spørgsmålet om, hvad der vil ske, når det ikke længere er muligt at tilpasse sig klimaforandringerne, en udfordring mange ulande står med allerede i dag” siger Mattias Søderberg og tilføjer, at Danmark må spille en aktiv rolle for at skabe en alliance mellem EU og de fattigste og mest sårbare ulande for at drive ambitionsniveauet op.

Øget handling på den korte bane er afgørende

Den nye globale klimaaftale skal underskrives i 2015, men træder først i kraft fra 2020. Landene skal dog også på COP 21 næste år i Paris vedtage, hvad de vil gøre for at øge indsatsen, før den nye aftale træder i kraft i 2020. "Det er afgørende at få knækket kurven over det globale udslip af CO2 allerede inden 2020, hvis målet om at holde den globale temperaturstigning under 2 grader skal holdes", siger John Nordbo fra WWF. "Alligevel er de initiativer på den korte bane, som landene diskuterer på klimamødet i Peru, alt for uambitiøse og løse. Der må meget mere til. Forstærket handling før 2020 har i flere år været en dansk mærkesag. Klima- og energiministeren må bide sig fast i bordet og sikre, der kommer reelle fremskridt på dette område i Lima".

Risiko for at de nye globale klimamål ikke kommer til at følge videnskaben

I den nye klimaaftale skal landene sætte mål for det samlede udslip af klimagasser. FN's videnskabelige klimapanel IPCC har for nyligt sat rammer for, hvor meget det globale udslip skal reduceres for at holde verden fra de farligste klimaændringer, men landene har på klimamødet i Peru meget svært ved at blive enige om, hvordan de vil følge disse anbefalinger. "Det er afgørende, at landene i den nye aftale samlet holder sig indenfor det CO2-budget som FN's videnskabelige klimapanel kom med i deres rapport fra mødet i oktober i København" udtaler Tarjei Haaland fra Greenpeace. "I øjeblikket er der stor risiko for, at dette ikke sker, eller sker på en måde, der ikke sikrer den nødvendige udfasning af fossile energikilder som kul og olie senest i 2050 og en overgang til 100% vedvarende energi."

Danmark bør støtte et mål på klimatilpasning

Udviklingslandene ønsker, at en ny aftale skal indeholde et mål om tilpasning til klimaændringerne, der tager højde for den dynamiske sammenhæng mellem øgede temperaturer og tilpasningsbehovene. En ny rapport fra UNEP vurderer, at udgifterne til klimatilpasning er meget højere end hidtil skønnet – op til 300 milliarder dollars årligt i 2030. "Danmark og EU bør støtte udviklingslandenes ønske om et tilpasningsmål" udtaler Peter With fra CARE Danmark. "Behovet for klimatilpasning bliver større jo mere utilstrækkelig indsatsen for at reducere udslippet er - og det bør en ny aftale slå fast."

Danmark må arbejde for at styrke inddragelsen af oprindelige folk og skovbevarelse

Oprindelige folk er blandt de mest sårbare overfor klimaændringer og har bidraget mindst til dem. Det er vigtigt, at de oprindelige folk inddrages i de internationale klimaforhandlinger og at beslutningerne under FNs klimakonvention tager hensyn til oprindelige folks rettigheder og viden for at blive langsigtede og bæredygtige. "Danmarks normalt store engagement i oprindelige folks anliggender må også få Danmark til at arbejde for en rettighedsbaseret tilgang i forbindelse med den nye klimaaftale" udtaler Misha Wolsgaard-Iversen fra IBIS og påpeger, at fokus især må holdes på at respektere de internationale konventioner herunder FN's Deklaration om Oprindelige Folks Rettigheder.

Bevarelse af de tropiske skove spiller en vigtig rolle for at reducere klimaudslippet i udviklingslandene, men det må gøres med hensyn til de oprindelige folk, der lever i skovene. Derfor bør Danmark bidrage til at sikre sociale og miljømæssige hensyn i arbejdet med skovbevarelse under Klimakonventionen, som organisationerne til stor bekymring oplever er strandet i Lima. "De tropiske skove spiller en vigtig rolle i reduktionsmålene for udviklingslandene, og det er derfor uhyre vigtigt, at dette gøres med hensyn til de oprindelige folk, der lever i skovene" udtaler Jakob Kronik fra Verdens Skove.

For yderligere information kontakt følgende:

I Peru:

Troels Dam Christensen, koordinator, 92-gruppen, +45 21 72 79 57, lokal mobil, +51 991 031 051, mail: tdc@92grp.dk

Søren Dyck-Madsen, Det Økologiske Råd, +45 30 89 60 80, mail: soeren@ecocouncil.dk

Mattias Söderberg, Folkekirkens Nødhjælp, +45 29 70 06 09, mail: msd@dca.dk

Peter With, CARE, +45 53 72 72 49, mail: pwith@care.dk

Misha Wolsgaard-Iversen, IBIS, +45 20 65 52 52, mail: MWI@ibis.dk

Jakob Kronik, Verdens Skove, +45 41 98 48 98, mail: jkr@verdensskove.org

I Danmark:

John Nordbo, WWF + 45 21 34 22 92, mail: j.nordbo@wwf.dk

Tarjei Haaland, Greenpeace, +45 28 10 90 53, mail: tarjei.haaland@greenpeace.org

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et netværk af 23 danske udviklings- og miljø-organisationer, se www.92grp.dk